

NOVA DORA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
tahvale K 1-50 — Posamezna številka stane K 1-20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredi
Uprav. Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Zbor zaupnikov JDS v Ljubljani — velika manifestacija demokracije.

Celje, 17. oktobra.

Včeraj se je vršil v Ljubljani zbor zaupnikov Demokratske stranke iz Slovenije. Udeležilo se ga je krog 500 zaupnikov iz vseh slojev naroda, zlasti tudi kmečkih zaupnikov. Zborovanje, ki je trajalo od 11. ure dop. s prestankom ene ure do 5. ure pop., je bilo živ dokaz nezlomljene in nezlomljive volje somišljenikov Demokratske stranke. Kolikokrat že so nas nasprotni nam stranke položili v grob in pisarile v svojih ogabnih listih o kadavru demokratske stranke. Včerajšnje zborovanje je bilo na vse klevete nasprotnikov najlepši odgovor, je bilo velika in sijajna manifestacija demokratske ideje, ki je vključuje združenim naporom nasprotnikov živa in jaka.

Treba je bilo samo videti in čuti spontane navdušene ovacije strankinim voditeljem dr. Kukovcu, dr. Tavčarju, dr. Žerjavu, Davidoviču in Pribečeviču. Treba je bilo videti odločnost na obrazih vseh zborovalcev, ko se je govorilo o vprašanju, da demokratska stranka v Sloveniji ne bo dalje pripuščala, da vsled premale živahnosti drugih naprednih strank zopet dviga glavo klerikalizem na celi črti, ker takozvane napredne struje in stranke čutijo celo potrebo se vezati s klerikalizmom proti svobodomislalni JDS, ki je danes edina dosledna bojovnica proti klerikalizmu, proti duševnemu zaslužjenju naroda.

Nasprotniki so napovedovali tudi razdor v naših vrstah. Včerajšnje zborovanje je tudi v tem pogledu prineslo za naše nasprotnike bridko razočaranje. Strnjene, sklenjene in enotne so naše vrste. Med posamezniki v stranki lahko obstojajo različni nazori glede taktike stranke v enem ali drugem vprašanju. To pa še ni, ne sme biti in ne bo nikdar povod za cepljenje strankinih vrst, česar si naši politični nasprotniki vseh struj tako iskreno želijo.

Soglasno je bilo voljeno novo načelstvo, ki je bil voljen novi izvrševalni odbor, ki naj vodi po vsej Sloveniji dalje, da se na glavnem kongresu stranke v Beogradu sprejme novi strankin statut. Ta soglasnost je živ dokaz neomahljive volje strankinih pristašev

Šešdesetletnica Františka Drtine.

František Drtina spada med največje sodobne Čeha. Zajedno z Masarykom je vzgojil današnjo češko inteligenco. Drtina je najpopularnejši in najplodovitejši kulturni delavec v Češki. Udejstvoval se je na raznih poljih kulturnega dela, toda najbolj se je proslavil kot pedagog. Zamislil si je nekako svojevrstno praktično filozofijo. Ni sicer utemeljitelj kakega novega filozofskega sistema, niti se ne oprijemlje kakšnega starega, temveč je eklektik in sintetik starih naziranj. Iz raznih filozofičnih sestav je izbral one misli, ki so se mu zdele primerne duhu časa, in jih je spojil v čim enotnejšo celino. Po svojih nazorih je sin svoje dobe. Ne spušča se v razglabljanje metafizičnih tajnosti in ne vprašuje po tem, česar doslej naš razum in naše znanje ni moglo odgoneti. Zbog tega neuspeha pa ne podlega pesimizmu, marveč s tem večjo silo dela na polju etike in praktične filozofije, da najde in razjasni odnošaj človeka napram človeku in svetu. Deloma je nanj vplival grški nacjonalizem, vendar je uvidel, da nam sam razum ne more nuditi one življenjske sreče, po kateri hrepeni človek.

vztrajati v boju proti vsem viharjem, ki nas še čakajo, kot enotna, neprodirna falanga vojščakov, izkušenih in izčiščenih v najtežjih bojnih metejih.

Demokracija v našem narodu je živa, je jaka, je strnjena in koraka odločno novim bojem nasproti.

Ob 11. uri je v veliki dvorani Kazine, ki je bila polna zaupnikov, otvoril predsednik minister g. dr. Kukovec, zborovanje. Podal je takoj poročilo o zunanjem in notranjem političnem položaju. Njegov govor, ki so ga sprejeli zaupniki s frenetičnim odobravanjem, ki mu skoraj ni hotelo biti konca, objavimo v glavnih potezah prihodnjic.

Narodni poslanec dr. Žerjav je razpravljaval o velikem delu, ki ga vrše poslanci Demokratske stranke v Beogradu: Konsolidacija uprave, činovniški zakon in vse drugo, kar se velikega pripravlja v zakonodajnem delu, je predvsem zasluga demokratskega dela. To delo moramo vršiti v zvezi z radikalci. Upi nasprotnikov, da se koalicija razdele, so ničevi. Enako tudi upi v Protičevu akcijo. Gledati moramo, da postane demokratska stranka večina v državi. V Macedoniji, Šumadiji, Črni Gori in na Hrvaškem napredujemo. Tudi v Sloveniji moramo razširiti delokrog tudi na deželo in med delavstvo.

Dr. Žerjav se je dotaknil še vprašanja draginje, obrtniškega, valutnega in drugih perečih vprašanj. Tudi na njegov govor se še povrnemo.

Na predlog dr. Puca sta se poslata brzojavna pozdrava Ljubi Davidoviču in Svetozaru Pribečeviču.

Na predlog L. Petovarja je zbor izrekel zaupnico strankinim ministrom in poslancem ter strankinemu vodstvu.

Na predlog dr. Žerjava se je poslal pozdrav strankinemu voditelju dr. Ivanu Tavčarju.

V poldanski seji so se sprejele resolucije, ki jih na drugem mestu objavljamo ter se je izvolil izvrševalni odbor in načelstvo. Predsednikom je bil iznove med velikimi ovacijami izvoljen minister dr. Kukovec.

štvo. »Vedno bolj se širi prepričanje, da človek ni le razum, temveč da mu je bistveni del čustvo in volja. V tem smislu kaže današnja doba jasno težnjo za verskim in moralnim preporodom.« Toda odkod vzeti religijo za našo nereligiozno dobo? Drtina najde rešitev v krščanstvu, v njem vidi religijo bodočnosti. »Religija bodočnosti se bo odrekla težnji, da podaja znanstveni nazor o svetu, ona bo strla antropomorfčnost in ublažila svojo dogmatičnost, a tem blagodejnejše bo vplivala na ljudsko življenje, tem bolj bo dvignila moralno in širila dobro«. Preporodna sila tega čistega krščanstva, osvobojenega čudežev in skrivnosti, bo v prvi vrsti agilna ljubezen do bližnjika, prava humanitarnost, kakor jo propoveduje Tolstoj. Z napredkom religije k etičnemu idealu in verski strpnosti se mora naravno bistveno izpremeniti tudi verski pouk v šoli. Moralnost naj bo poslednji cilj verskega pouka. Ona je končna točka, v koji se mora koncentrirati vsa šolska naobrazba. Obenem pa se mora mladina stvarno podučiti o razvoju in bistvu raznih religij. Tako bi se naj širilo plemenito razumevanje verskega življenja, tolerance in spoštovanja tujega verskega prepričanja.

Resolucije:

I. Javni nameščenci.

Zbor zaupnikov naroča načelstvu in poslancem, naj nadaljujejo delo za čimprejšnje sprejetje službene pragmatike drž. nameščenec v zvezi z enotno ureditvijo prejemkov. Nujno treba rešiti vprašanje prejemkov naših vpokojencev.

II. JDS in kmetje.

Zbor zaupnikov naroča načelstvu, da se bavi tudi JDS z organiziranjem kmečkega stanu. Mnenja je, da vsled cepjenja moči rastejo izgledi klerikalizma na deželi.

III. Zasebni nameščenci.

Zbor zaupnikov naroča načelstvu, da posveti posebno pozornost zasebnim nameščencem; njihove strokovne organizacije naj se na vso moč podpirajo, zlasti pa stremjenje tega prevažnega stanu za zadovoljivo zavarovanje za starost.

IV. Obrtniška resolucija.

Zbor zaupnikov JDS zahteva, da se srednjemu stanu posveča več pozornosti. Obrtnik in trgovec sta glavni davkoplačevalci in mora država storiti vse, da se jima omogoči, da delata in se razvijata brez ovir.

Glede delovnega časa zbor zaupnikov zahteva, naj se ne obtežuje delo onim, ki hočejo delati.

Protestira proti zahtevi, da bi se pri bolniškem in nezgodnem zavarovanju znova zanemarilo sodelovanje delodajalcev na upravi. Popolnoma odobrava delo svojih poslancev, ki so dosegli, da bo v novi ureditvi zavarovanja zastopstvo delojemalca in delodajalca poenotno razdeljeno. V tem oziru ne more dovoliti nobenega popuščanja, ker smatra, da je paritetna uprava v interesu vseh prizadetih.

Vabi obrtništvo, da se organizira v strokovnih organizacijah krog stranke, ki bo na vso moč podpirala vsa upravljena stremjenja naše obrti.

V. Finančna resolucija.

Zbor zaupnikov z ozirom na finančni položaj države, na veliko draginjo in na stanje naše valute zahteva

Na drugi strani je naša vzgoja enostransko racionalna in zato nepopolna. Ne znanje, temveč mišljenje mora biti cilj vzgoje! Enostransko obkledanje pameti ima vedno zle posledice. Na ta način vzgojen človek ne postane nikdar popolnoma samostojen. Predvsem mora vzgojitelj vežbati čute, da razvija sposobnost opazovanja in tudi v dijaku njegove lastne misli. Učitelj si mora biti v svesti, da ni njegova naloga, nuditi mnogo znanja, temveč kazati pot k znanju in buditi spoštovanje in ljubezen do znanosti. Celo naše znanje od Bacona ima izrazit praktični karakter. Rezultati današnje znanosti kažejo, kako si je moderni človek olajšal z izumi svoje pozemsko bivanje. S tehničnimi pridobitvami, izumitvijo strojev, tovarniškim delom, izpopolnjevanjem komunikacijskih sredstev, brzojavom, telefonom, ogromnim razvojem tiska in žurnalistike, naraščanjem velemest — z vsem tem dobiva današnje življenje novo, doslej neznano formo. Šola mora voditi k razumevanju teh dejstev. Konečna dedukcija bi bila torej: šola mora v enaki meri poučevati razum, blažiti čustva in krepiti voljo učenca. Skratka, posameznik mora šola vzgojiti in izobraziti za vrednega člana družbe. Ona mora stvarjati

1. novi direktni davki naj se ne uvažajo, dokler se ne izvrši izjednačenje starih. V kolikor se vsled različnosti davčnih sistemov izjednačenje ne da naglo provesti, naj se postavke sorodnih davkov izravnavajo tako, da bo bre-me povsod enako.

2. Odpravi se naj plačarina.

3. V svrhu štednje naj se izvrši po strokovnih, neinteresiranih organih revizija vseh uradov v vseh pokrajinah, da se ugotovi, kolika je potreba uradnikov za pravilno reševanje poslov v vseh panogah uprave.

4. Zlasti velika pozornost naj se posveti štedenju in kontroli pri državnih, posebno vojaških dobavah.

5. Na vso moč naj se pospešuje domača industrija, prepove naj se uvoz luksusa in ga obdači še posebej. Uvozne carine naj se v zaščito domače industrije dvignejo, zlasti napram deželam s slabšo valuto, v kolikor to ne zadene konsumenta preobčutno.

6. Na čelo prometnega ministrstva naj se pozovejo izključno strokovnjaki, ki naj provedejo reorganizacijo železnic. Investicijski program naj se proširi in točno prevede.

VI. Sklepi glede organizacije.

1. Vsled stopljenja demokratske stranke v edinstveno preko vse države segajočo organizacijo je prestat statut JDS kot posebne stranke. Načelstvu se naroča, da pošlje čim številnejšo delegacijo v Beograd na strankin kongres. Na podlagi definitivnega strankinega statuta naj izdela pravilnik kot navodilo za organizacije demokratske stranke v Sloveniji. Do izvedbe te reorganizacije se voli iz zbora zaupnikov danes nov izvrševalni odbor.

2. Načelstvo naj poživi strankino organizacijo na deželi s tem, da snuje v vsaki občini k. o. ali poverjeništvu.

3. Načelstvo naj posveti posebno važnost strokovnim organizacijam obrtništva in podpira vse strokovne organizacije stanov, ki so organizirane od pristašev stranke.

4. Stranka apelira na vse demokratsko misleče može in žene, naj se poprimejo dela brez ozira na osebnosti in naj pobijajo brezobzirno vsak poskus cepjenja in notranjega slabljenja.

dovršene ljudi, perfecta hominum officina.

Obisk šole mora biti obvezen, pouk brezplačen in laičen. Uspešni razvoj šolstva v smislu kulturnega napredka temelji na svobodni podlagi. Zato se mora šola odtegniti vplivu cerkve in ji priboriti samostalnost in nezavisnost kot posebni kulturni in prosvetni instituciji, po analogiji sodske samostalnosti. V duhu naše dobe mora narod dobiti jak vpliv na formiranje šolstva. Administrativno nadzorstvo naj obdrže državni organi, vzgojo in pouk pa je treba poveriti najpoklicanejšemu faktorju — učiteljsvu samemu. Učiteljsvo si izvoli izmed sebe najvišji šolski svet, ki bi postal posebno kulturno in prosvetno središče narodnega življenja. V narodovi naobrazbi je osredotočena njegova notranja sila. Zato treba šolstvo demokratizirati, umetne razlike med naobraženci in neukim ljudstvom odstraniti. »Znanost ne sme biti monopol privilegiranih slojev, nego mora biti v neposrednem stiku z življenjem in postati potreba cele družbe.« Svoje misli o moderni šoli je podal v knjigi »Vzgojni ideali«, ki je prevedena na vse svetovne jezike.

Svoje nazore pa je uveljavljal tudi v praksi. Saj to mu je bilo tudi v naj-

oktobra v »Kinu Gaberje«. Predavali so, primarij dr. Steinfelser, vojaški zdravnik dr. Arnshek in med. stud. Mikič. Zahvala se izreka tudi lastniku kina za brezplačno prepustitev lokalov.

Ljudsko vseučilišče v Celju je pridelilo 7 kino-predavanj o »pegavičih«, katera je obiskalo 2400 ljudi. Med temi edino javno predavanje ni napolnilo dvorane. Vzrok je seveda ta, ker ni bilo mogoče dobiti dvorane n. pr. ob 20. uri, ampak ob 18. uri. **Najbolj razveseljiv** pojav pri ponedeljskih predavanjih ljudskega vseučilišča je ta, da vidimo ljudi najsiromašnejših slojev, **delavcev**, ki prihajajo naravnost od dela, z ulice — kakoršni so v svojih tovarniških delavnicah. Da, nekateri celo iz Štorfer Spodnje in Zgornje Hudinje. Vsi želijo nauka in vede! V osvobojeni Jugoslaviji je zavlada duševna svoboda! Inteligent, ponosen na svobodo, se ne sramuje med siromake! — ne, on se žrtvuje, on daje zastoj svoje znanje sobratom, — sonarodnjakom, ki ga potrebujejo in želijo. Ne gleda se tu na politično mišljenje. Lepo je, da se najdejo med inteligenti tudi slušalci — gotovo v znak priznanja predavateljem in tej lepi inštituciji.

Novi župan občine celjska okolica, soc. demokrat Hrastnik, je v soboto zabljudil in prevzel posle. Zvečer so po predmetstvih Celja privedli bakladjo z godbo. Na okoliški občinski hiši je visela državna in rdeča zastava.

Umrli je 15. tm ob 3. uri pop. po kratki bolezni g. Leopold Wambrecht-samer, trgovec v Celju, v 49. letu starosti.

Pri gradbeni sekciji v Celju je razpisano mesto inženjerskega pripravnika v 9. čin, razredu.

Mestno gledališče v Celju.

Smrti ples. V tej Strindbergovi drami gostujejo danes v torek 18. okt. v našem mestnem gledališču člani ljubljanskega narodnega gledališča gg. Rogoz in Gabršček ter ga. Borštnikova. Začetek ob 20. uri. Cenj. občinstvo opozarjamo, da se vrši predstava s popolnoma novo krasno scenerijo. Abonement.

Obrtni vestnik.

OBRTNI SHOD V BELTINCIH.

Beltinci, 11. 10. 1921.

Tukajšnji odbor rokodelskih obrtnikov pod vodstvom g. Ivana Neubauerja je priredil zadnjo nedeljo prvi prekmurski obrtni dan. Vključ prepoznemu razglasu se je zbralo ob 1. uri popoldne v hotelu »pri kroni« častno število beltinskih obrtnikov, predvsem rokodelcev, ki so pazno sledili izvajanjem poročevalca obrtno - združnega komisarja g. Založnika iz Celja o pomenu, potrebi in raznih vrstah obrtnih organizacij, o obrtnem šolstvu in raznih gospodarskih vprašanjih. Obširnemu poročilu je sledila živahna debata, med katero je poročevalce na vsa stavljenja vprašanja dal zadovoljiva pojasnila. Z živahnim aplavzom so zborovalci izkazali svojemu združnemu nadzorniku zahvalo in priznanje. Sklenilo se je soglasno več resolucij, v katerih se med drugimi zahteva takojšnja ustanovitve skupne obrtne zadruge in obrtnega društva v Beltincih, nabava poučnih obrtnih knjig, takojšnja zgradba železnice Murska Sobota - Ormož čez Beltince in železniška zveza z Dolino Lendavo. Shodu je sledila v prostoru istega hotela obrtna veselica (vinska trgatev) med najživahnejšo zabavo in plesom ob neumornem sodelovanju godbe (kapelnik Mavčec) in petjem narodnih pesmi. Veselico so v lepem številu posetili tudi vrli gostje iz Murske Sobotice. Odbor, kateremu smo prav hvaležni za prireditve, je gotovo tudi zadovoljen z gmotnim uspehom, ki je namenjen, kakor čujemo, v obrtniške izobraževalne svrhe, posebno ustanovitvi obrtniške čitalnice in podpiranju obrtnega šolstva. Na veselici so naše narodne dame nabrale za: Družbo sv. Cirila in Metoda znesle 411 K in se je izrekla misel, ustanoviti v Beltincih prvo prekmursko podružnico CMD. Za te lepe prireditve, ki bodo gotovo mnogo doprinesle k probuji našega doslej zanemarjenega prebivalstva, se je neglede na mnoge druge marljive sodelavce in sodelavnice — posebno žrtvoval g. Vekoslav Kraji, kateremu bodi tem potom izrečena za

njegov trud najlepša hvala. Le naprej po začrtani poti! Beltinci naj postanejo središče narodno in državno zavednega Prekmurja.

Pozor, obrtna društva in zadrage!

Slovensko obrtno društvo v Mariboru pozivlja vsa bratska društva in zadrage bivše Štajerske, da mu pošljejo v njih lastnem in v interesu vsega obrtništva svoje naslove, ker bo odslej naprej vodilo evidenco o vseh važnih naredbah in zadevah tikajočih se vsega obrtništva. Da pa more to v danih slučajih tudi skupno nastopiti, je potreben natančen seznam vseh v poštev prihajajočih zadrug in društev, da se po potrebi tudi lahko obveste.

JDS.

Kongres Demokratske stranke. Dne 30. oktobra se vrši v Beogradu kongres delegatov Demokratske stranke iz cele kraljevine. Kongres bo otvoril predsednik glavnega odbora gosp. Ljuba M. Davidovič. Razpravljalo se bo o »programu in statutu stranke«. O notranjem položaju bo poročal minister Svetozar Pribičević, o finančnem položaju minister dr. Kosta Kumandić in o socialni politiki minister dr. Vekoslav Kukovec. Vsi izvoljeni delegati za kongres morajo svoja pooblastila predložiti glavnemu tajništvu Demokratske stranke (Narodna skupščina, Demokratski klub) najpozneje do 27. oktobra do petih popoldne. Razen pooblastila je priposlati tudi zapisnik o volitvi.

Sokolstvo.

»Sokolski Glasnik«, št. 9 in 10. — Vsebinska: Kralj Petar. — Reč Sokolstva — Sokolu Kralju. — Vidovdanska resolucija Jugoslov. Sok. Saveza 1921 u Osiijeku. — Zapisnik glavne skupščine Jugoslov. Sok. Saveza v Osiijeku 30. VI. 1921. — Starosti dr. Ivanu Oražnu v spomin. — Odgovor br. staroste dr. VI. Ravniharja na pozdrav gradonačelnika dr. Hengla v Osiijeku Jugoslov. Sokolstvu. — Osek je pobeđa naša! — Utisi sa sokolskog zleta u Oseku. — Osječki zlet: Njegove »sence«. — Dr. Jos. Schejner. (K njegovi 60-letnici). — Pabirci sa župnog zleta u Zagrebu. — Pravila Jugoslov. Sok. Matice v Ljubljani. — Beleške iz raznih žup.

Prvi darovi za zletni fond I. jugoslov. sok. zleta. Za zletni fond Jugoslov. Sok. Saveza je daroval: neimenovani 520 K in br. Matija Dolničar, restavrater na južnem kolodvoru, 400 K. Skupaj 920 K. Pozivljamo brate in sestre, da ob vsaki priliki zbirajo za zletni fond. Jugoslov. Sok. Saveza. Stroški za zlet bodo ogromni, dolžnost vsega Sokolstva je, da sodeluje po svojih močeh pri tem velikem delu. Darovalcem bratska hvala.

Zletni Vestnik. Da bo vsak član sok. društva točno informiran o vseh pripravah za zlet, je sklenil zletni odbor izdati »Sletski Vestnik«, ki bo izhajal po potrebi v več tisoč izvodih. Cena posamezne številke 30 para. Bratska društva pozivljamo, da javijo takoj svojemu županu številno naročnikov. List se bo pošiljal direktno posameznim društvom. Radi točne informacije o zletnih pripravah in radi navodil za zlet je nujno potrebno, da se naroči na Vestnik vsak brat in sestra.

Zletna pisarna. Od 1. novembra bo de nameščena zletna pisarna za I. jugoslov. vsesokolski zlet v mali dvorani Narodnega doma.

Dopisi.

Mozirje. Občinski odbor trga Mozirje je pri zadnji seji ob priliki proslave sedemdesetletnice gospoda Ivana Hribarja, pokrajinskega namestnika imenoval soglasno častnim občanom.

V Žičah pri Konjicah se je izvršil 12. t. m. zagoneten roparski umor. Kneza Windischgrätzja lovec g. Sever se je vračal zvečer domov v Špitalič in bil v Žičah zavrato umorjen. Napadalec mu je zadal tri udarce po glavi s težkim kladivom, mu prerezal vrat in ga vlekel v jarek, kjer ga je oropal. Umor se je izvršil na cesti, ki je navadno obljudena in tik hiš oz. mline, kar je še bolj zagroženo. Nekateri trdijo, da je umor iz maščevalnosti, najbrž bo pa predizmen roparski napad. Nesrečnež zapušča ženo in štiri otroke. O morilcu ni še sledu, upa-

mo pa, da se oblasti posreči, da ga izsledi.

Kapele. (Smrtna kosa.) Umrli je v Kapelah pri Brežicah 14. oktobra tl. gospa Elizabeta Zorčič, roj. Šribar. Blagbodi spomin vrli mami in dobri gospodinj, ki je kot gostilničarka nahranila mnogoterega gosta, kakor tudi berača.

Dnevna kronika.

Stavka mizarških delavcev v Mariboru je končana. Delavci so se končno zadovoljili z 20%-nim poviškom meze.

Za 4 mesece suspendiran je znani ljubljanski šušterčijanski odvetnik dr. Pegan zaradi njegovih denuncijacij narodnih ljudi.

Stroške za vzdrževanje ruskih beguncev, ki jih je imela naša država in ki znašajo doslej krog 30 mil. francoskih frankov, nam bo povrnila francoska vlada.

Razpisana je z rokóm do 20. tm. poprava zaporov pri okr. sodišču Kozje, naprava toplih gredic v hiralnici Ptuj, nujne poprave v kmetijski šoli St. Jurij ter pri staji na Boču, preureditev telefonske govornice na glavni pošti v Ljubljani in krovsko dela pri stanovanjskih barakah v Ljubljani. Pojasnila daje oddelk IV b gradbene direkcije v Ljubljani ter glede prvega objekta tudi okrogla gradbena sekcija Celje, glede drugega objekta okrogla gradbena sekcija Ptuj, glede tretjega in četrtega okrogla gradbeni sekciji Maribor in Celje. Takso 125 Din. plačajo le ponudniki, ki se nima dovoljenja za udeleževanje pri javnih licitacijah. Ta taksa velja enkrat za vselej.

Jadranska zavarovalna družba, ravnateljstvo v Zagrebu, je podpisala 4.800.000 K državnega posojila.

Narodno gospodarstvo.

Zagrebska borza je imela 9. tm. svojo letno glavno skupščino. Koncem I. 1920 je štela 393 članov, od teh 214 v Zagrebu. Celotni promet v prošlem letu je znašal 2.442.860.937 K.

Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Pokrajinska vlada za Slovenijo je na novo dooločila prodajne cene iz drž. premogovnika Velenje ter pri tem znatno znižala dosedanje cene: nove cene veljajo od 1. okt. t. l. Uradno določene cene so: za lignit 32, 31, 30 in 24 kron; za kosovec: 30, 29, 28 in 22 kron; za drobn premog 25, 24, 23 in 17 kron; za zdrob 23, 22, 21 in 15 kron za 100 kg loco postaja Velenje. Za vsako vrsto premoga so določene štiri cene; prva cena velja za Velenjski okoliš, druga za celjski okoliš, tretja za mariborski okoliš, za vse Kranjsko in za Hrvatsko do Zagreba; četrta za vse še oddaljene kraje. Diferenciranje cen za premog, namenjen v oddaljene kraje, se je uvedlo vsled visokih prevoznih stroškov, ki so onemogočali transport v oddaljene kraje; sedaj so višji transportni stroški izravnani z nižjo ceno. V cenah so vštete tudi vse pristojbine. S tem se je velenjski premog tako pocenil, da je vsakomur mogoče preskrbeti se s ceninim kurivom za bodočo zimo; tudi industriji je zagotovljeno ceneno gorivo.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi na podlagi došlih prošelj sledeča predavanja v nedeljo 23. oktobra in sicer: 1. v Črešnjem pri Slov. Bistrici (strok. učitelj inž. Petkovšek o zboljšanju travništva), 2. v Tinjah na Pohorju (žvinozdravnik Škofič o svinjereji in odvrčanju kužnih bolezni); 3. v Vrbiem pri Žalcu (živ. inštruktor Zupanc o živinoreji); 4. v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji (strok. učitelj inž. Kropivšek o govedoreji); 5. pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah (strok. učitelj Priol o sadjarstvu); 6. v Globokem pri Brežicah (ravnatelj Belle o kmetijstvu).

Na sejem na Teharjih 12. tm. so kmetje prignali nad 500 glav živine, med temi krog 200 volov za klanje. Povpraševanja pa ni bilo, sejem je bil popolnoma mrtev. Ni bilo ne Lahov ne Ljubljancov. Vlada je velika konsternacija. Kmetje gledajo s strahom v bodočnost, ker radi pomanjkanja krme morajo odprodati nekaj živine.

Zavarovanje proti toči. V ministstvu za kmetijstvo je izdelan načrt zakona o zavarovanju posetve pred točo. Ta zakonski načrt bo predložen ministrskemu svetu v odobritev in se bo pozneje predložil kmetijskemu svetu in narodni skupščini. Zakonski predlog obsega načrt sistematičnega zbiranja denarja za povračilo škode, in sicer potom plačevanja davka, kakor tudi s sistematičnim ocenjevanjem škode po pomožni komisiji.

Zadnja poročila.

Gozdni požar pri Trbovljah.

Trbovlje, 17. okt. Gozd na Gozdni-ku (med Trbovljami in Hrastnikom) je pričel včeraj popoldne goreti. Doslej požar še ni udušen.

Kongres srbskih zemljoradnikov.

Beograd, 16. okt. Srbska zemljoradnička stranka ima kongres 12. in 13. nov. v Veliki Klani. Osnovala se bo enotna zemljoradnička stranka za celo državo in sklepalo se bo o taktiki stranke.

Uspeh državnega posojila.

Beograd, 16. okt. Po dozdajnih poročilih se je samo v Srbiji in Vojvodini podpisalo 200 mil. dinarjev brez podpisov bank.

Polet francoskega aeroplana čez Jugoslavijo.

Beograd, 16. okt. Francoski poštnik je obvestil naše zunanje ministstvo, da poleti te dni preko ozemlja naše države francoski zrakoplov iz okolice Pariza.

Omejitev števila praznikov.

Beograd, 16. okt. V ministstvu za socijalno politiko je izdelan zakonski predlog za zmanjšanje števila praznikov.

Čehi o beneškem sporazumu.

Praga, 16. okt. »Československa republika« piše o beneškem sporazumu, da ga bo ententa morala priznati, ker je sama poverila Italiji posredovanje. Mala ententa se v interesu miru v Osrednji Evropi sporazumu ne bo protivila.

Kaj hočejo Madžari?

Praga, 16. okt. »Slovenska politika« doznava, da hočejo Madžari izvršiti na Slovaškem enak poskus kakor so ga na Burškem, da bi dosegli ljudsko glasovanje vsaj na vzhodnem Slovaškem.

Pred splošno železničarsko stavko v Ameriki.

Chicago, 15. okt. Splošna železničarska stavka izbruhne v Sev. Ameriki 30. okt. Predsednik Harding poskuša posredovati.

Poslaniška konferenca priznala sklep Zveze narodov glede Gornje Šlezije.

Pariz, 16. okt. Poslaniška konferenca je sprejela rešitev glede mej v Gor. Szleziji in sicer varianta Zveze narodov.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Šivilja

sprejme delo na dom. Naslov v upravi »Nove Dobe«.

POSJOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **8888**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 45.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju
Rezervni zaklad 126.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunala. 468-75

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol odst. (4½%)

Hranilne vloge: 2.000.000 K

IZJAVA.

Ovima izjavljujem javnu zahvalo banci Beogradske zadruge, koja mi je moju štetu požara od K 52.000.— u celosti isplatila i tako me pomogla u mojoj nesreći.

Preporučam svakom gospodaru ovaj naš potpuno domaći zavod osiguranja, ali ujedno upućujem gospodare neka se osiguraju prema današnjoj vrednosti imanja.

U Petkovcu kod Petrinje 10. sept. 1921.
1080 Pavao Ljubojevič, v. r., ratar.

IZJAVA.

Zahvaljujem se javno Banci Beogradske zadruge, koja mi je kulantno procenila moju štetu od požara, te mi isplatila štetu od K 36.000.—.

Preporučam svakom gospodaru ovaj naš potpuno domaći zavod osiguranja, ali ujedno upućujem gospodare neka se osiguraju prema današnjoj vrednosti imanja.

U Otoku kraj Ogušina 19. sept. 1921.
1079 Josip Popović, v. r.

Prodajalka

Želi vstopiti v manufakturno trgovino.
Naslov v upravi. 1059 1—1

Dotični gospod, kateri je pred Ravni-karjevo trgovino pobral

denarnico

z svoto okoli 1000 kron, se prosi, da vrne nazaj, drugače se cela stvar ovadi. Priče so bile navzoče, ko je pobral. Antonija Ošlak, Gor. Hudinja št. 35.
1092 1—1

Proda se:

takoj za 70.000 K: 1 par konj od 7—8 let starih, za težko in lahko vožnjo, popolnoma brez vsake napake. 1. Pharton voz, 1 eleganten landaver, 1 plato voz, 1 par elegantne opreme in 1 par komatov. Oglasni zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 13. 1—1 1090

semensko pšenico

Sirban Prolific se še dobi pri Blagovnem odseku Zadrugne zveze v Celju.

Potrjim srcem javljam v svojem in v imenu vseh sorodnikov pretužno vest, da je moj iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, sin in brat, gospod

Leopold Wambrechtsamer

danes dne 15. oktobra ob 3 uri zjutraj po mučni kratki bolezni v 49. letu svoje starosti mirno v Gosgodu zaspal.

Pogreb se vrši v ponedeljek dne 17. oktobra ob 4. uri popoldne od hiše žalosti Kralja Petra cesta 24 na mestno pokopališče, kjer se položi v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušna se bode brala v torek dne 18. oktobra ob 7. uri zjutraj v Marijini cerkvi.

CELJE, dne 15. oktobra 1921.

Marie Wambrechtsamer, roj. Mathes
soproga.

Grete Wambrechtsamer

Ara Wambrechtsamer

hčerki.

Ana Wambrechtsamer

mati.

Gustav Wambrechtsamer

brat.

Posebna obvestila se ne razpošiljajo.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za
mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove so-
kolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Češka

manufakturna
trgovina

(nasproti Narodnemu domu) je

otvorjena

ter priporoča svojo veliko zalogo
1094 po nizkih cenah. 3—1

Dobra samostojna

pisarniška moč

se sprejme takoj. Hrana in stanovanje
v hiši, plača po dogovoru. Sprejme
se tudi

učenec

iz boljše hiše pri I. Krašovic, Žalec.

Proda se par močnih

1077
3—1

konj

za tovor in več različnih to-
vornih vozov. Pojasnila daje
ga. Marija Karlovšek, Lava 21.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Kupi se!

v bližnji okolici mesta Celje

mala vila ali hiša

z nekaj zemlje. — Vpraša se v
upravnistvu »Nove Dobe.«

FRANCOSKA!

JANKO LAVRIČ, STRASBOURG, FRANCOSKA, RUE CHARLES
APPELL 1, BRZOJAVNI NASLOV: „SLOVENIA STRASBOURG“.
VSI TRGOVSKI POSLI, ZASTOPSTVA, KONSIGNACIJA, IN-
FORMACIJE.

1046 3—1

„Svoji k svojim“ velja še vedno!

Kava
Čaj
Čokolada
Kakao
Riž
Olje
Vinski kis
Malinovec
Sardine
Rozine
Mandelji
Konjak
Likerji
Rum
Moka
Milo.

Velika zaloga

navedenega blaga nam

omogočuje

da Vam postrežemo
z dobro kvaliteto in

nizko ceno.

168 38—29

FRECE & PLAHUTA

CELJE,

Aleksandrova (kolodvorska) u. 7.

Eno minuto od kolodvora.

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.